Numĕrul 10 Bani

ABONAMENTELE

ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI ȘI SE PLĂTESC TOT-DE-AUNA 'NAINTE

In Bucuresci la casa Administrației
Din Județe și Streinĕtate prin mandate postale.

Un an in țară 30 lei; in streinĕtate 50
Șese luni „ 15 „ „ „ 25
Trei luni „ 8 „ „ „ 13

LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein în casă.

V. Alexandri.

Numĕrul 10 Bani

ANUNCIURILE

Din BUCURESCI și JUDEȚE se primesc direct la administrație.
Din PARIS la *Agenția Liberă*, C. Adam și *Agenția Havas*.
Din STREINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.

Anunciurĭ la pagina IV . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . 2,— lei „
„ „ „ II . . . 3,— lei „
Inserțiunile și Reclamele 3 lei rândul

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAȚIA: Strada Nouă, 10 | Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ | REDACȚIA: Strada Nouă, 10

VREME PIERDUTA
In jurul unei sinucideri
REVOLTA MICROBILOR
Lege pentru incendiati si inundati
BATAIA IN ARMATA
Din 'Tĕrgoviste
SUFLETELE DIN PURGATOR
MORȚI ȘI VII

Bucuresci 13 Decembre

Vreme Pierdută

Parlamentul e deschis de o lună și n'a făcut încă nimic, dar absolut nimic.

Aceasta este reflecțiunea fie-căruia, când citește prin ziare saŭ se duce de vede singur activitatea Camerelor.

Când zicem însă că Parlamentul, timp de o lună, n'a făcut nimic,—trebue să se înțeleagă că n'a făcut nimic în interesul țăreĭ, care zilnic și neîntrerupt e în gura fie-căruĭ partizan al *ereĭ noue*.

Intr'adevĕr, nu trebue să uităm că în sesiunea aceasta, de și de o lună abia, am vĕzut Parlamentul trecênd aproape prin toate emoțiunile intrate în uz de cățĭ-va anĭ încoace.

N'am avut maĭ întâiŭ remaniare și apoi un început de criză, înlăturată numaĭ mulțumită *tactuluĭ și energieĭ* M. Sale? N'am avut declarațiĭ solemne de rĕsboiŭ în contra Suveranuluĭ care, pe cale neconstituțională, se servește de un guvern fără rădăcinĭ în țară? N'am asistat la niște răfuelĭ strașnice între uniĭ șefĭ de partide, saŭ între șefĭ și uniĭ deputațĭ? N'am avut o discuție a Adreseĭ, la care aŭ luat cuvîntul până azĭ toțĭ șefiĭ de partid, afară de Junkerul de la Țibăneștĭ? N'am avut interpelărĭ ca ale d-luĭ N. C. Aslan? N'am auzit discursurĭ strălucite, pentru iredenta română — ca al d-luĭ I. Grădișteanu și respunsurĭ șovăitoare și în doĭ perĭ, ca al d-luĭ Lahovary? N'am auzit declarațiĭ, scăpate din gura primuluĭ-ministru, carĭ să dea loc la furtune, ca aceea că d-sa știe cum votează fie-care funcționar? Nu vom maĭ auzi și vedea lucrurĭ minunate la Senat?

Ce maĭ trebue uneĭ sesiunĭ legislative a unuĭ Parlament monarhic pentru a fi complectă? Bugetul și creditele extraordinare. Incolo, activitatea parlamentară a fost, este și va fi nulă.

Din toate cele făcute până acum; din toate cele carĭ se vor maĭ face după sĕrbătorĭ, Țara nu va trage nicĭ un folos și nu poate să tragă vre unul.

Sesiunea parlamentară se deosibește de vacanțe numaĭ prin două lucrurĭ: prin cheltuiala ce se face cu întreținerea deputaților și senatorilor, și prin mulțimea combinațiilor și intrigelor de gașcă, din carĭ câte o dată iese o criză ministerială, câte o dată terfelirea unuĭ om, saŭ a unuĭ grup de oamenĭ. Incolo nicĭ o deosebire.

Dacă un cetățean independent, neînregimentat în nicĭ un partid, ar sta și ar face socoteala celor petrecute de cățĭ-va anĭ încoace, ar vedea că cea maĭ mare parte a vremeĭ care a trecut, s'a pierdut cu discutarea valabilitățeĭ—din punct de vedere constituțional—a guvernuluĭ și cu formarea majorităților parlamentare, pentru fie-care guvern noŭ.

Când generalul Manu—urmând uneĭ pornirĭ ambițioase și unuĭ ordin al Regeluĭ — a luat puterea în mână, el știa ce va avea de întîmpinat; dar a crezut că va scăpa ușor, căcĭ avusese înainte exemplul D-lor Rosetti-Carp. Și Ministerul acestor D-nĭ a fost neconstituțional, personal, datorit unuĭ act arbitrar al Regeluĭ și totușĭ — grație combinațiilor parlamentare—a trăit și ar maĭ fi trăit încă, dacă liberaliĭ-conservatorĭ n'ar fi fost așa de nerăbdătorĭ de a avea singurĭ puterea.

Generalul Manu a venit decĭ înaintea Parlamentuluĭ cu o formulă militară: *concentrarea*. Și de maĭ bine de un an D-sa întrebuințează toate trompetele și toate fanfarele; de un an și maĭ bine trimete pe toțĭ sergențiĭ și căprariĭ ca să cheme pe conservatorĭ la *concentrarea* condusă de dênsul și încă n'a reușit să adune în tabăra sa de cât un numĕr mic de dezertorĭ, carĭ îl ajută să trăiască de azĭ pe mâine, dar carĭ nu'l pot apĕra la un atac maĭ bine susținut.

Și de un an și maĭ bine țara plătește și toate clasele sociale sufer în interesele lor, pentru gustul formuleĭ nenorocite a Generaluluĭ Manu, șeful unuĭ guvern care e o adevĕrată pacoste.

Și de doĭ anĭ jumătate, țara îndură frământările cele maĭ adîncĭ, nevoile eĭ sunt lăsate uităreĭ, pentru că Regele voiește s'o învețe cu regimul personal, cu guvernele ieșite din anti-camera Sa.

Cu toate aceste, și în sesiunea actuală ca și în cea precedentă, ca și în cele anterioare, s'aŭ găsit și se găsesc oamenĭ politicĭ, ba chiar democrațĭ, carĭ să laude rodnicia lucrărilor Parlamentuluĭ sub guvernele personale, se găsesc democrațĭ, carĭ se mulțumesc cu asemenea guverne și strigă în contra acelora carĭ le combat pentru că sunt ale Regeluĭ!...

Aceasta noĭ n'o putem pricepe, îndată ce nu voim s'o interpretăm în mod firesc și conform cu corupțiunea politică ce domnește la noĭ.

Nu ne facem de fel iluziĭ asupra celor ce combat azĭ guvernul personal, după ce l-aŭ susținut ierĭ; știm prea bine că o fac din interes de gașcă și că nu așteaptă de cât să le vie rîndul pentru a face la fel; — dar ne întrebăm: Când un guvern este păcătos prin origina sa, când el este neputincios de a face cea maĭ mică reformă—căcĭ se ocupă numaĭ cu asigurarea existențeĭ sale — este oare maĭ bine să'l susțiĭ, să prelungeștĭ o stare bolnăvicioasă și dăunătoare? Orĭ este maĭ sănătos pentru organizmul nostru social, ca să puĭ umĕrul pentru rĕsturnarea luĭ și să daĭ prin aceasta un avertisment serios Regeluĭ, care a depășit Constituția.

R. S.

Din cauza întreruperei comunicațiilor telegrafice, nu ne-a putut sosi nicĭ o știre din străinătate.

O nouă întrebare

Astă-zĭ avem un ministru titular la Culte și instrucțiune publică.

Intrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12000 galbenĭ dăruițĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresată Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti și publicată în „Monitorul" cu Nr. 118?

Care este așezĕmêntul de bine-facere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

BATAIA IN ARMATA

Cea maĭ mare nenorocire a noastră e că cu toată Constituția și cu toate legile și proiectele de legĭ, nu ne bucurăm nicĭ măcar de egalitate înainte de altele.

Egalĭ adecă, tot suntem noĭ, dar mic cu mic, mare cu mare: țăranul e egal cu țăraniĭ, ministrul cu miniștriĭ, soldatul cu soldațiĭ, generalul cu generaliĭ.

De curînd, am relevat cazul unuĭ maior din regimentul 27 dorobanțĭ, din Bacăŭ, care a bătut până la sânge pe un nenorocit soldat.

Corespondentul nostru din Bacăŭ scriindu-ne că, în urma alarmeĭ noastre, ancheta a constatat ca adevĕrate faptele, spune că până acum vinovatul nu a fost pedepsit, și se întreabă: *Oare ce s'ar întîmpla dacă comandantuluĭ regimentuluĭ i-ar veni poftă să pună jos pe D-l maior Văleanu și i-ar da măcar jumătate din numĕrul loviturilor date de dânsul soldatuluĭ?"*

Lăsăm pe alțiĭ să rĕspundă la întrebarea asta; pentru noĭ nu prea are mare însemnătate persoana d-luĭ maior. Ceea ce ne întristează, e acest obiceiŭ selbatec atât de înrădăcinat în moravurile noastre și maĭ cu seamă în armată.

Când cazul maioruluĭ Văleanu ar fi singuratec, probabil ar fi trecut cu vederea; pathologia scuză multe.

Dar acest om are o adevĕrată teorie clădită pe bătae; programul luĭ bătaia, crezul seŭ asemenea. Și crezul luĭ e al maĭ multora; a fost recunoscut oficial și numaĭ cu mare anevoie a fost sacrificat.

Să dispară din România urmele de barbarie?

Nicĭ odată!

Cârmuitoriĭ noștri nu o vor, și noĭ, soldațĭ egalĭ cu soldațiĭ, trebue să ne supunem.

Aceasta se vede, de altmintrelea, foarte lămurit.

S'aŭ întîmplat atâtea cazurĭ de bătăĭ în armată; de atâtea orĭ opinia publică a fost alarmată; aŭ fost chiar cazurĭ de moarte, și cu toate astea vinovațiĭ aŭ rĕmas nepedepsițĭ saŭ li s'a aruncat câte o pedeapsă ridicolă, care a indignat lumea, și atâta tot.

Până acum, la noĭ bătaia e mijlocul cel maĭ sigur de convingere, de propagandă, de învĕțătură, de ce pofteștĭ.

La școală, copiĭ învață cu bătae; în politică se convinge cu ciomagul; soldatuluĭ, care se tîmpește anĭ întregĭ în cazarmă, îșĭ părăsește părințiĭ, nevasta și copiĭ, i se „bagă mintea în cap" cu bătae. *Pro lux*—bătae; *pro patria*—bătae!

Și cu toate astea suntem civilizațĭ. Cine ar zice din potrivă, nu e patriot!

Dar ce e de făcut?

Dacă nu am ști că predicăm în pustiŭ, am cere pedepse exemplare; dar, când ceĭ bătuțĭ nu sunt egalĭ nicĭ cu generaliĭ nicĭ cu miniștriĭ, nu maĭ zicem nimic și înregistrăm pur și simplu încă un fapt, pentru ca urmașiĭ noștri să știe prin ce vremurĭ am trecut noĭ sub Domnia *Mareluĭ Căpitan* (!?).

Un rezervist.

D. Șef al găreĭ de Nord are buna voință a ne comunica că toate liniile căilor ferate sunt deschise afară de Costeștĭ-T.-Măgurele *și* Bucureștĭ-Feteștĭ *pe care nu circulă trenurile.*

Pe liniile deschise aŭ circulat toate trenurile însă cu micĭ întârzierĭ.

Legea pentru Incendiațĭ și Inundațĭ

Art. I. Se recunoaște calitatea de persoană juridică „comitetuluĭ central, de sub patronagiul Majestăților Lor Regele și Regina, pentru ajutorul incendiaților și inundaților", instituit prin jurnalul consiliuluĭ de miniștri de la 5 Iulie 1887.

Art. II. Membriĭ carĭ compun acest comitet sunt:

I. P. S. S. Mitropolitul Primat,
D. președinte al Senatuluĭ,
D. președinte al Adunăreĭ deputaților,
D. primar al Capitaleĭ, și
D. prim-președinte al Inalteĭ curțĭ de casație și justiție.

Art. III. Președința comitetuluĭ se deferă I. P. S. S. Mitropolituluĭ Primat.

Art. IV. Sediul comitetuluĭ central va fi în Bucureștĭ, în palatul Mitropolitan.

Art. V. Scopul acesteĭ instituțiunĭ este a veni în ajutorul persoanelor carĭ vor suferi daune provenite din incendiŭ saŭ inundațiune, și vor fi reduse la desăvîrșită scăpătăciune.

Art. VI. Pentru a se putea aduna un fond permanent de ajutor, comitetul central va face apel la caritatea publică, provocând subscripțiunĭ bene-vole, saŭ verĭ-ce alte mijloace va crede necesare.

Art. VII. Listele de subscripție se vor emite numaĭ de comitetul central din registrele cu sușe.

Art. VIII. Baniĭ se vor aduna la casa de depunerĭ, consemnațiunĭ și economie, păstrându-se la dispoziția comitetuluĭ central.

Art. IX. Comitetul va corespunde direct cu toate autoritățile țăreĭ.

Adresele de corespondență și verĭ-ce alte acte ale sale vor fi scutite de taxele de timbru și registrare. Asemenea vor fi scutite de taxele postale adresate de corespondență și mesagerie, precum vor fi scutite de plată publicațiunile ce ar necesita a se face prin „Monitorul oficial."

Art. X. Membriĭ comitetuluĭ central se vor întruni în ședință ordinară odată pe an, în luna Ianuarie, spre a lua cunoștință de lucrările preurmate și sancționa situațiunea bănească a anuluĭ încetat.

Se vor întruni extraordinar, după trebuință, verĭ de câte orĭ fi convocațĭ de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, președintele, saŭ după cererea unuia din D-niĭ membri aĭ comitetuluĭ.

Presența a treĭ membri este neapărat necesară pentru a se da hotărârea.

Art. XI. Ajutoarele se vor acorda numaĭ în basa hotărâreĭ comitetuluĭ, luată prin decisiune scrisă.

Art. XII. O dare de seamă despre operațiunile bănești ale comitetuluĭ se va presenta anual M. M. L. L. Regeluĭ și Regineĭ, și se va publica prin „Monitorul Oficial"

Art. XIII. Asemenea se va publica prin *Monitorul oficial* imediat pentru verĭ-ce sume comitetul va fi înștiințat de casa de depunerĭ că a primit pe comptul luĭ, arătând proveniența și suma încasată.

Art. XIV. Corespondența și comptabilitatea comitetuluĭ central se va ține de personalul desemnat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, președintele, și va fi retribuit din fondul comitetuluĭ.

Art. XV. Comitetul central va avea facultatea de a accepta saŭ nu donațiunĭ saŭ legate de tot felul, dupe autorizarea obicinuită de la consiliul de miniștri și cu confirmarea prin decret regal.

Art. XVI. Un regulament de administrațiune publică va determina persoanele ce vor reprezenta comitetul prin județe, precum și modul întrebuințăreĭ banilor în scop de bine-facere.

In jurul uneĭ sinuciderĭ

Scriŭ aceste rândurĭ, sub impresia ce mĭ'a făcut cadavrul unuĭ student farmacist intern la spitalul Colțea, care s'a sinucis luând otravă. Când te găseștĭ în fața unuĭ sinucis, te vezĭ mișcat în toată ființa ta, ierțĭ din tot sufletul o faptă cam lașă în felul eĭ, și găseștĭ tot-d'a-una ceva care te face să te revolțĭ contra uneĭ stărĭ de lucrurĭ ce decide pe un om să'șĭ curme viața.

Când mortul e maĭ de frunte, opinia publică comentează în fel de fel de chipurĭ cauza sinucidereĭ, și în cele două tabere de *pro* și *contra* găseștĭ tot-d'a-una pe judecătoriĭ neconștiențĭ, care, necătând de cât la suprafață, stabilesc două cause ce fac pe un om să se sinucidă: *amomorul* și *mizeria*.

Pentru dênșiĭ amorul îl poțĭ goni cu uitarea, mizeria cu munca; și vrênd nevrênd te obligă să trăeștĭ punêndu'țĭ înainte maxima că ceia ce nu 'țĭ'aĭ dat tu însu-țĭ nu eștĭ în drept a'țĭ lua.

Dacă mortul e un om puțin cunoscut, opinia publică nicĭ nu'șĭ maĭ bate capul cu nimicurĭ, câte-va jurnale anunță faptul așa cum poate nu este, medicul legist constată otrava mâncată, și popa face măcar cinstea asta, ca să scape cadavrul otrăvituluĭ de un inimic maĭ mult, care să'l ducă la groapă.

In orĭ-ce caz, fapta sinucidereĭ nu este ceva care te face a admira curajul unuĭ sinucis, cât despre stările bolnăvicioase ale sufletuluĭ în momentul sinucidereĭ, le găseștĭ tratate în atât de diferite felurĭ, în cât din aceste teoriĭ, nu poțĭ găsi una (afară de rare casurĭ) care să se potrivească la omul pe care l'aĭ cunoscut.

O stare anormală de lucrurĭ în care se poate zice că omul e maĭ stăpân pe sine de cât orĭ când, totalitate de împrejurărĭ nefericite care te lovesc mult timp, până ce dragostea de viață piere, și atuncĭ poate chiar nefiind otrava și glonțul, maĭ curând saŭ maĭ tărziŭ moartea se arată sub diferite chipurĭ de boală și, saŭ te lovește apoplexia pe stradă, saŭ morĭ de o rupere de arteră, saŭ în fine oftica te chinuește lunĭ, până să te aducă la starea aceea la care otrava te aduce în câte-va minute.

Cazul aceleĭ sinucidérĭ îmĭ amintește încă alte patru cazurĭ întâmplate în cursul acestor din urmă lunĭ, știute de toțĭ, și anunțate la timp de diferite ziare.

Am cugetat mult asupra acestor evenimente triste, și în zadar am căutat să mĕ scutur de niște bănuelĭ care de la început mi se încuibaseră în cap. M'am întrebat maĭ întâiŭ dacă otrăvirea acestor studențĭ farmaciștĭ este un rezultat al întâmplăreĭ, saŭ este o pornire strâns legată de o stare de lucrurĭ ce trebue scoasă odată la lumină.

Un rezultat al întâmplăreĭ nu poate fi de oare-ce nu consună cu mersul normal al lucrurilor. De ce oare boala sinucidereĭ n'a intrat în alte ramurĭ ale activitățeĭ noastre? De ce oare întâmplarea n'a făcut pe alțĭ studențĭ din una și aceiașĭ parte de activitate să se sinucidă pe rând unul după altul?

Aceste argumente, și multe altele care le-ar putea aduce un psicholog, m'aŭ făcut să fiŭ convins că sunt cauze care determină această disperare la farmaciștĭ, și că aceste cauze îndreptățesc pe ceĭ ce se sinucid.

Să aruncám o scurtă privire asupra moduluĭ de activitate a studenților farmaciștĭ, și să căutăm a explica cauza acestor pornirĭ nenorocite.

Tînĕrul, călcând pragul uneĭ oficine, trebue să lase în urmă speranțele, iluziile, tendințele sale, și de aicĭ încolo nu'l preocupă de cât ideia de a plăcea *stăpânuluĭ*, nu este de cât un punct asupra căruia sunt ațintite intrigĭ, calomniĭ, bănuelĭ, și la rîndul sĕŭ întrebuințează tot felul de mijloace spre a eși d'asupra, ceea ce face desunirea, ura și puțina solidaritate ce se vede între farmaciștĭ. Scopul farmacistuluĭ de azĭ nefiind de cât negoțul, el caută a exploata totul, și de aceea are nevoe de brațe. Aceste brațe, aceste mașinĭ farmaceutice, sunt asistențiĭ și maĭ cu

seamă elevii, tineri care uitând şi suferind totul, caută prin o muncă grea şi eminamente corporală să rĕsplătească puţinul ce farmacistul şef este îndatorit de lege a'ĭ da.

Străinii de ramura farmaciei ar compătimi pe aceştĭ tineri, adese orĭ copiĭ, dacă ar şti că de la cincĭ saŭ şase ore dimineaţa şi până la unspre-zece noaptea, eĭ nu s'aŭ pus jos; că mâncarea lor mizerabilă e întreruptă la fie-care moment de lucrărĭ de farmacie, că dorm în nişte camere umede murdare şi fără lumină şi că după cât-va timp infirmităţile încep a se arăta, saŭ dacă cum-va individul este scăpat de suferinţe corporale, e chinuit de suferinţe sufleteşti care fac să se nască în el germenul descurajăreĭ.

De aicĭ ura de viaţă pe care e dispus să 'şi-o curme orĭ când.

In toate ramurile activităţeĭ individului, îĭ trebueşte numaĭ voinţa ca să se cultive şi chiar să se ilustreze; studentuluĭ farmacist nu'ĭ este permis să ia cartea în mână, căcĭ îndată şeful revoltat îĭ face alt-ceva de lucru, saŭ în lipsa acestuia colegul îl întimpină cu observaţia că el lucrează şi elevul citeşte. Şi alte multe, aşa că numaĭ timpul şi graţia dând studentuluĭ titlul de licenţiat îl rîdică la gradul de slugă maĭ mare, slugă a uneĭ societăţĭ pretenţioase şi absurde care cu o genorositate insultătoare aruncă pe teşgheaua farmacistuluĭ câţĭ-va banĭ, preţul mărfeĭ oficinale. care se concurează maĭ rĕŭ de cât la un mezat.

Şi când şi-ar închipui profaniĭ de ramura farmaciei, dificultăţile ce studenţiĭ întimpină ca să le fie permis a urma la cursurĭ, precum şi neputinţa absolută de a se instrui, ar jeli poate pe nişte oamenĭ carĭ uitaţĭ de diriguitor nu pot să'şĭ ceară dreptatea numaĭ din cauza puţineĭ solidarităţĭ ce este între dânşiĭ.

Licenţiaţĭ în farmacie, oamenĭ aproape bĕtrânĭ săturaţĭ de o viaţă de slugărnicie, săturaţĭ de insulte şi desgustaţĭ la extrem de o activitate care le otrăveşte corpul şi sufletul, se daŭ la ocupaţiunĭ josnice şi compromiţătoare, şi dacă aceştia nu se sinucid, este că le e prea dragă viaţa şi prea mult se tem de câte-va momente dureroase care le-ar da liniştea.

Işĭ închipue cine-va cât de decis trebue să fie omul ce se sinucide, şi dacă patru saŭ cincĭ farmacişti s'aŭ sinucis într'un timp atât de scurt, aceasta este dovada cea maĭ tristă de desgustul şi descurajarea de care sunt coprinşĭ, cu atât maĭ mult cu cât eĭ nu speră într'o îndreptare a lucrurilor.

Puternicii carĭ ar putea face ceva, staŭ într'o dulce somnolenţă; aleşiĭ naţiuneĭ se înjură în Parlamente, votează recompense naţionale saŭ discută sĕptămânĭ întregĭ rĕspunsurĭ la Mesagiŭ, şi nu se găseşte unul care să ia asupră'şĭ această afacere şi să stărue de îndreptare.

Studenţiĭ farmaciştĭ ar cere unanim după licenţa lor în farmacie un bacalauriat în ştiinţe orĭ cât de greŭ ar fi, ca pe urmă să se poată înscri la facultatea de ştiinţe. Cu aceasta ar maĭ avea speranţa că aŭ şi un alt titlu, care cel puţin nu'ĭ va face să moară de foame, saŭ va feri măcar o parte din eĭ de o slugărnicie vrednică de plâns! Dacă din causa nesolidarităţeĭ lor nu se pot apăra singurĭ, să se găsească măcar unul din această *cultă societate* care-ĭ înconjură ca să-ĭ apere.

Profesoriĭ le-aŭ arătat şi le arată mare bună-voinţă, dar ce pot face numaĭ eĭ singurĭ în noianul de putericĭ?

De am spus saŭ n'aşĭ fi spus acestea, cred că e tot una. Aceiaşĭ nepăsare de la asupritorĭ, aceiaşĭ ură şi descurajare de la asupriţĭ, iar ceĭ ce pot şi nu fac, vor avea pe cugetul lor atâtea victime care aŭ căzut, şi care vor maĭ cădea!

Artur.

Informaţiuni

In privinţa celor petrecute la Societatea de construcţiunĭ, suntem informaţĭ că, la o verificare de casă făcută sĕptămâna aceasta casieruluĭ societăţeĭ de către direcţiune, s'a constatat un deficit, pe care casierul nu l'a putut justifica. Acest casier, d. N. Popovicĭ, vechiŭ elev al şcoaleĭ de rĕsboiŭ din Belgia, vechiŭ căpitan de artilerie, decorat, pensionar al Statuluĭ, proprietar în jud. Prahova, părinte de familie, cu cincĭ copiĭ, în loc de a sta să dea socoteala, a preferit să dispară.

Direcţia societăţeĭ a convocat imediat pe censorĭ şi, în prezenţa lor şi a nenorociteĭ soţiĭ a căpitanuluĭ Popovicĭ s'a deschis casa şi s'a verificat conţinutul eĭ.

Deficitul constatat cu această ocaziune se urcă la aproximativ 24,000 de leĭ.

Consiliul de administraţiune al societăţeĭ este convocat pentru astă-zĭ spre a lua o decisiune în privinţa cauţiuneĭ depuse de căpitanul Popovicĭ la societate şi asupra urmărireĭ judiciare a defraudantuluĭ.

Astă-zi va veni înaintea Tribunaluluĭ de Ilfov secţia I procesul intentat de parquet d-luĭ Avram Levy, pentru vînzarea de losurĭ municipale streine.

Astă-zĭ se va începe la Senat discuţia respunsuluĭ la Mesagiul Tronuluĭ.

Comisiunea de arhitecţĭ întrunindu-se Miercurĭ de dimineaţă în sala palatuluĭ Ateneuluĭ, a dat în urma examenuluĭ făcut:

Premiul I pentru palatul Senatuluĭ, D-luĭ Marcel, arhitect francez, din Paris, al doilea premiŭ D-luĭ Ballu, tot francez, şi al treilea premiŭ, D-luĭ arhitect român Socolescu.

Anunţăm cu plăcere apropiata căsătorie a d-şoareĭ Margareta Catargi, fiica d-neĭ Elena Lascar Catargi, născută Prinţesa Ghika, cu d-nul Alexandru I. Ghika, fiul Prinţuluĭ şi a Prinţeseĭ Ion Ghica.

Urăm tinerilor logodiţĭ toate fericirile.

S'a cerut un credit de 253,050 leĭ pentru complectarea sumelor necesare plăţĭ onorariuluĭ magistraţilor, potrivit noueĭ legĭ de organizare.

Expoziţia de planurĭ pentru palaturile corpurilor legiuitoare se va deschide din noŭ astă-zĭ cu planurile premiate şi va fi ţinută deschisă 8 zile, conform legeĭ; în acest timp publicul va fi admis să admire aceste lucrărĭ.

Domnul Ministru de Resbel a invitat, în localul clubuluĭ militar de pe Bulevard, maĭ multĭ jurisconsulţĭ spre a se consfătui asupra legeĭ militare care în materie de jurisprudenţă este foarte defectuoasă.

D-nul avocat M. Cornea, ca unul care a criticat în maĭ multe rîndurĭ actuala lege, a fost de asemenĭ invitat la această consfătuire la care aŭ luat parte şi d-niĭ colonel Gherghel, colonel Bădulescu, şi alţiĭ.

Ni se scrie din Ploeştĭ:

La stabilimentul grafic al D-lor Gheorghiu Hernia et Comp. numit *Progresul*, din cauza scăderilor lefurilor la jumătate din suma lor, precum şi a lucruluĭ cu bucata, lucrătoriĭ tipografĭ vĕzĕndu-se astfel şicanaţĭ pe ziua de 10 Decemvrie s'aŭ pus în grevă.

Se aşteaptă ca şi ceĭ-l'alţĭ lucrătorĭ, legătorĭ, liniatorĭ., etc., să 'ĭ urmeze.

Azĭ se va judeca de către Curtea de Apel din Craiova, procesul Simeon Mihălescu.

D-l Vallot, architectul german, care a făcut parte din juriul pentru decernarea premiilor la concurenţiĭ pentru palaturile corpurilor legiuitoare, va pleca mâine în Germania, de asemenĭ şi d-l arhitect de Joly, va pleca Duminică la Paris.

Primar al oraşuluĭ Focşanĭ a fost ales D. Gr. Bălănescu şi ajutoare D-niĭ N. Bene şi Murad.

„Comitetul Societăţeĭ studenţilor în Teologie, roagă pe toţĭ studenţiĭ teologĭ a se întruni Joĭ 13 curent la ora 7 şi jumătate seara, la internatul acesteĭ facultăţĭ, avĕnd a discuta o cestiune foarte importantă.

Ştirĭ Telegrafice

BUENOS-AYRES 12, Decembrie. — Ştirea privitoare la descoperirea unuĭ complot se confirmă, dar nu este aşa de grav după cam s'a crezut. Populaţiunea este liniştită.

PALERMO 12, Decembrie. — D. Gregoire a declarat Consululuĭ Francez că crede că Padewski este ascuns în Sicilia.

Revolta Microbilor

Vĕzĕnd microbiĭ marea nenorocire de exterminare ce li se pregăteşte prin descoperirile diferiţilor savanţĭ, şi în special acea de curând a D-ruluĭ Koch, maĭ zilele trecute, printr'o circulară dată în toată lumea de microbul tuberculoseĭ, toate speciile de microbĭ, s'aŭ adunat într'un mare congres internaţional la Berlin, spre a decide ce e de făcut, şi cum vor putea scăpa de aceştĭ inimicĭ neîmpăcaţĭ.

La ziua hotărâtă toţĭ microbiĭ, *cocciĭ*, *bacteriele*, *bacciliĭ*, *spiriliĭ*, *sporiĭ*, etc., se adunaŭ unul câte unul, alţiĭ în coloniĭ numeroase, uniĭ veselĭ, alţiĭ şchiopătând, iar alţiĭ supăraţĭ şi ofiliţĭ par'că eraŭ aproape să'şĭ dea sfârşitul.

In fine, după terminarea sărutărilor şi a îmbrăţişărilor, microbul turbăreĭ propune adunăreĭ ca prin aclamaţiune, să se proclame ca preşedinte microbul tuberculozeĭ, ceia ce s'a şi făcut imediat printr'un sgomot infernal, maĭ cu seamă că el era şi propultorul acestuĭ congres.

Ca secretarĭ s'aŭ ales *turbarea* şi *răpciuga*.

Cea d'întâiŭ a fost tuberculosa care a luat cuvîntul; după ce mulţumeşte adunăreĭ de onoarea ce i-a făcut alegând'o preşedinte şi urează membrilor bună-venire, intră în fondul cestiuneĭ.

— Domnilor, a zis Tuberculosa, de secole trăesc în populaţiunea umană, fără ca nimenĭ să se fi legat de mine vre-o dată, dispun de forţe enorme, îmĭ am trimes coloniile în tot universul şi am ales de preferinţă organismele tinere şi debile, şi acolo unde una din coloniile mele s'a stabilit, am devenit stăpână pe acel organism (aplause); 'mĭ băteam joc de viaţa omuluĭ, pe uniĭ îĭ chinuiam maĭ multĭ anĭ, altora le luam viaţa într'un timp maĭ scurt la galop, şi tot-d'a-una îmĭ ajungeam scopul. Vĕ aduceţĭ aminte că la 1881 un Doctoraş de la Berlin, Robert Koch, pe care eŭ nu'l băgam în seamă, mĕ descoperă cu nişte instrumente în culcuşurile în carĭ trăiam şi'mĭ dă numele de *Bacil*; de atuncĭ acest neîmpăcat duşman se uita în toate zilele cu ochĭ rĕĭ la mine, nu ştia ce să'mĭ facă pentru ca să mĕ distrugă, m'a atacat în toate poziţiile, în flancurĭ, în faţă, pe la spate, dar am resistat, mĭ'a dat să înghiţ tot soiul de otrăvurĭ, pe care liftele doftoriceştĭ şi spiţelniceştĭ le aŭ inventat până acum, şi în această luptă de exterminare am perdut câte-va milioane din aĭ meĭ, dar am rĕmas tot stăpână pe omenire. S'a încercat apoĭ să mĕ atenueze, dar am fost maĭ şireată ca el, mĭ'am făcut rezerve de nutriţiune şi nu mĭ'a putut nimic face.

„Maĭ gândindu-se puţin, sa oprit în cercetările sale la o substanţă himică *Cyanura de aur*, care a observat el că'mĭ omoară foarte iute coloniile, însă a părăsit această idee, căcĭ maĭ înainte de a'mĭ ucide pe aĭ meĭ, omora organismul omuluĭ.

„Atuncĭ Neamţul draculuĭ, ca să nu se dea învins, a recurs la o tâlhărie ca la o ultimă scăpare (mişcare generală), da, d-lor, la o tâlhărie, căcĭ a furat ştiinţa altuia, şi mĕ simt forte ca să v'o probez.

„Acum doĭ anĭ lucra în laboratorul D-ruluĭ Koch din Berlin un tênĕr Englez de mare talent, şi de un spirit de ingeniozitate remarcabil, care studia himia biologică; deja se făcuse la Paris experienţele virusuluĭ *carbonuluĭ* de Pasteur, Chauvău şi alţiĭ; acestuĭ tânăr îĭ veni ideia de a extrage din virusul carbonos o *albumosă*, care inoculată la alte animale, în quantitate de a milioana parte din greutatea corpuluĭ, le preservă în contra altor inoculărĭ ulterioare făcute cu virusul cel maĭ virulent de carbon.

O voce. — E adevĕrat, este ultima lovitură de graţie ce 'mĭ'a dat (ochiĭ tuturor sunt îndreptaţĭ spre carbon, care stătea palid şi ghemuit într'un colţ).

— Numeroase experienţe a făcut elevul în faţa profesoruluĭ sĕŭ, experienţe care în toate cazurile i aŭ reuşit, şi care aŭ impresionat mult pe Koch; în capul sĕŭ se născu ideia de tâlhărie, însă trebuia lăsat un timp oare-care ca lucrurile să se maĭ uite, şi acum, după 2 anĭ, prepară şi el din virusul tuberculos o *albumosă* după metoda de preparaţiune a Englezuluĭ, cu oare-care micĭ modificărĭ, în privinţa forţeĭ de acţiune a limfeĭ, şi cu aceasta mĕ prăpădeşte, nu că mĕ omoară direct, dar îmĭ stinge locuinţele, îmĭ dă foc caseĭ, îmĭ dărâmă pereţiĭ caseĭ şi in acest imens foc şi dezastru ne maĭ pomenit bietele fiinţe mititele, mor, nu maĭ pot rezista.

„Aceasta este starea de plâns în care am ajuns după atâtea secole de domnie. Să ajung a fi exterminată dintre voĭ, să dispar din lume... dar aceasta nu se poate (toată adunarea e viŭ mişcată).

Opera de exterminare e pornită în contra voastră a tuturor, dacă cu un moment maĭ nainte nu ne vom scula să ne scăpăm de acest om care caută să ne distrugă specia Microbilor, care tronează de secole asupra popoarelor din Univers, va dispare şi nu va rĕmânea de cât amintirea trecutuluĭ".

Inchee decĭ cerĕnd moartea D-ruluĭ Koch. (Aplause prelungite).

După acest strălucit discurs se dă cuvĕntul *Turbăreĭ*.

Furioasă, cu pĕrul sburlit, cu ochiĭ injectaţĭ, cu faţa contractată, cu spume la gură, în fine într'o stare de furie straşnică, *Turbarea* începe să arunce tunete şi fulgere în contra luĭ Pasteur care 'ĭ răpeşte din mână multe victime.

— De unde până acum îmĭ băteam joc de omenire şi de toate animalele ce 'mĭ eşaŭ înainte, astă-zĭ mĕ vĕd fără putere în faţa omuluĭ, pe câinĭ şi pe cele alte animale le împuşcă, prin urmare ce rol caraghios maĭ am eŭ în lumea asta?

„Dar se vede că este un Dumnezeŭ drept pe lumea asta, şi acest Dumnezeŭ l'a pedepsit de nesocotinţa sa, căcĭ l'a paralizat de picioare şi l'a isolat ast-fel într'o vilă lângă Paris ca să nu maĭ poată lucra.

„Totuşĭ eŭ cer pedepsirea culpabiluluĭ cu Moartea".

Se dă apoĭ cuvêntul *Difterieĭ*.

Palidă, slăbănoagă, sfioasă, ruşinoasă, începe să vorbească:

— Dar cu mine ce are D-rul Koch? Ce i-am făcut eŭ de vrea să mĕ omoare, eŭ nu mĕ leg de oameniĭ marĭ, copii nu sunt oamenĭ formaţĭ, eĭ nu aduc nicĭ un bine Societăţeĭ, mĕ joc cu eĭ numaĭ câte-va zile, par'că le fac vr'un rĕŭ mare? puţină umflătură în gât, puţină sufocaţie, douĕ-treĭ sughiţurĭ şi gata; ah! acest om dacă l'aş putea strânge de gât!!

„Mĕ unesc dar din suflet cu concluzia Tuberculoseĭ".

In urmă se dă cuvĕntul *Răpciugeĭ*.

Mucoasă, flenduroasă, urîtă, se urcă la tribună pronunţând cam aceste cuvinte:

— D-lor, multĭ s'aŭ încercat să mĕ distrugă, însă nicĭ unul n'a reuşit, aud că acum de curĕnd acest Dr. Koch voeşte să se lege şi de mine; însă înainte de a mĕ omorî el pe mine, îl voiŭ omorî eŭ pe el. Imĭ pare bine de propunerea făcută de sora noastră *Tuberculosa*, da, el trebue omorît şi sunt sigură că acesta va fi asentimentul general.

„Cu esecutarea sentinţeĭ mĕ însărcinez eŭ; multĭ am trimes pe lumea cea-l'altă carĭ aŭ făcut autopsia cadavrelor moarte de răpciugă. Imĭ va fi foarte uşor să'l trimet şi pe acesta; voiŭ da ordin coloniilor mele să fie atente când Koch va face vr'o autopsie; să caute a se vîrî pe sub unghiĭ, prin crăpăturile pieleĭ, unde vor observa pe mâna luĭ cea maĭ mică lesiune produsă de vr'un colţ de os, să caute a se îngrămădi cât se vor putea maĭ numeroşĭ, şi odată intraţĭ aĭ noştri în organismul luĭ, îl voiŭ chinui în durerile cele maĭ marĭ, voiŭ da ordin coloniilor mele să nu atace de odată organele esenţiale ale vieţeĭ, ci maĭ târziŭ când va fi epuizat cu desăvârşire şi când va fi chinuit în deajuns pentru toate nelegiuirile ce a sĕvîrşit în viaţa sa". (Un bravo şi ura generale însoţesc aceste cuvinte).

Preşedintele pune apoĭ la vot propunerea sa: „*Doctorul Koch este condamnat la moarte prin răpciugă*" se aprobă în unanimitate.

Se pune apoĭ la vot propunerea Turbăreĭ „*Condamnarea luĭ Pasteur la moarte*" şi se respinge sub cuvînt că

FOIŢA ZIARULUĬ „ADEVERUL"

32

Charles Merouvel

MORŢI ŞI VII

BUNICA

XVII

Unde maiorul îşĭ vede de lucru

— Cred că e timpul ca să se ia cele din urmă mĕsurĭ.

— Sînt luate.

— Nu ţi-aĭ schimbat întru nimic planurile?

— Nimic! Dumneata eştĭ gata, prietine?

Prietinul duceseĭ? Campayrol se fuduli grozav şi zise:

— Sînt.

— Femeea este gata?

— Aşteaptă un ordin la Chateauroux.

— Bine.

Blanşa isprăvise cântecul. Inchisese clavirul, încrucişase mâinile şi pusese capul d'asupra.

In atitudinea eĭ se vedea una din acele durerĭ cumplite pentru carĭ nu este leac şi carĭ nu voesc să fie mângâiate.

Ducesa întinse mâna.

— Priveşte, doctore! zise ea.

Campayrol oftă tare.

— Crezĭ d-ta că eŭ am să iert pe banditul care a adus-o în starea asta? zise ea. Am să'l prigonesc cumplit şi vreaŭ să nu rĕmâe nimic dintr'însul!... Nimic!

Ochiĭ babeĭ scăpărară groaznic.

Buzele eĭ subţirĭ avură o expresiune aşa de sĕlbatică în cât chiar doctorul se înfioră.

Doctorul se sculă să plece!

— La revedere! zise ducesa complicelui sĕŭ.

— La revedere, zise şi Campayrol Blanşeĭ.

XVIII

Noaptea fatală

Era în ziua de 5 Ianuarie 1868.

Pendula din salonul domnişoareĭ de Charnay bătu ora 1 după miezul nopţiĭ.

Noaptea era neagră. Ningea şi viscolea.

Uşa iatacului Blanşeĭ era deschisă.

Ducesa, care şedea în salon, auzea din când în când câte un gemĕt şi la fie-care gemĕt încrunta sprînceana.

Gemetele încetară de-odată.

Era un moment de potolire.

Perdeaua de la uşe se dete la o parte şi Madalena se duse lângă stĕpâna sa.

— Nimic până acum, zise slujnica.

— E în primejdie?

Madalena nu rĕspundea.

— Vorbeşte! porunci ducesa.

— Doctorul e îngrijat.

Ducesa îşĭ şterse sudoarea de pe frunte.

— Mititica asta e tot ce ne rĕmâne; murmură ea. Mişelul! Şi mormăi în italieneşte:

— Blestemat să fie!

— Speră!

— Era aşa de schimbată! zise ducesa. Şi eŭ mĕ temeam... Când o vedeam aşa de plăpândă, aşa de abătută, mĕ temeam de lucrul ăsta care i se întîmplă. Dacă ar muri ea, am să pun să'l înjunghe ca p'un câine.

— O să trăiască! zise Madalena.

— Fie. Va să zică ştiĭ ce aĭ să facĭ?

— Da.

— Aĭ să daĭ copilul în mâna femeĭ care aşteaptă colo, pe când voiŭ fi eŭ lângă Blanşa.

— Da.

— Femeia va pleca numaĭ decât.

— Aĭ încredere într'însa?

— Doctorul mi-a recomandat-o. Rĕspunde el pentru femee... E o rudă a luĭ... o biată ţĕrancă de lângă Limoges... Este în condiţiunile pe carĭ le doream eŭ.....

Ducesa maĭ zise ca şi cum voia să se scuze de o crimă.

— Acolo voiŭ putea îngriji... voiŭ putea şti...

Madalena fixă pe stĕpân'-sa doĭ ochĭ dulcĭ ca aceia a unuĭ câine care cerşeşte o mângâiere.

— Pentru ce nu mĭ'l daĭ mie? zise ea cu sfială.

— Pentru nepoată-ta Simoneta?

— Da.

— Simoneta nu'mĭ inspiră încredere şi bărbatul eĭ este aproape zilnic beat.

— Nu'ĭ adevĕrat, jur. Simoneta ar voi să se aşeze.... ar fi fost fericită să poată să cumpere cârciuma unde slujeşte ea cu Luco. Cârcima e de vînzare, e pe drumul către Monza, îţĭ aducĭ aminte?.... aproape de Montalto.

— Se poate.... cât face?

— Vre o cincĭ-sprezece miĭ de francĭ cu via care e pe coastă. Simonetta şi bărbatul eĭ ar fi fericiţĭ acolo ca nişte prinţĭ.

— Poate.... dar, nu.... Milanul e prea departe! Trebue să ştiŭ....

Un ţipăt cumplit s'auzi. Ducesa sări în sus.

Maddalena se repezise în cameră.

Ducesa înţelenise în loc, cu gâtul întins spre uşe şi ne cutezând să facă nicĭ un pas.

Insfîrşit se hotărî.

Fu aproape să se izbească de maiorul Campayrol care aducea un copil înfăşat.

— Ce este? zise ea.

— Fată.

D-na de la Roche-Villars tresări.

Fată, prin urmare o fiinţă slabă, bolnăvicioasă, fără apărare.

A o expune primejdiilor vieţiĭ era o crimă maĭ mare pe care ea nu o crezuse.

Păru că se gîndeşte, că se codeşte chiar.

— O goneştĭ? întrebă Campayrol.

— Da. Numaĭ îndoesc zestrea, zise ea.

Pendula bătu o jumĕtate.

— Să ne grăbim! zise maiorul.

Ducesa deschise o uşe a salonuluĭ care da într'un apartament întunecos.

Campayrol chemă încetişor:

— Perrino!

O ţărancă se ivi în prag.

Putea să fie de vreo 50 de anĭ. Era curat înbrăcată.

— Iată copilul! Porneşte îndată! zise doctorul.

Se ivi şi Pourçain.

— Gata'ĭ trăsura? întrebă ducesa.

— Aşteaptă.

D-na de la Roche-Villars zise doiceĭ:

— Ştiĭ ce aĭ de făcut?

— Da, doamnă.

— Copila asta nu trebue să ştie nicĭ o dată cine este.

— Da, doamnă

— S'o creştĭ spuind că ţĭ-a dat'o un necunoscut.

— Da, doamnă.

— Câtă vreme va trăi ţi se va da pe fie-care an, de către doctorul Campayrol, o rentă care să ajungă pentru educaţia eĭ. Ţi s'a dat sfertul d'întîĭ?

— Da, doamnă.

— In ziua când va împlini 10 anĭ, aĭ să primeştĭ de la d. Campayrol o sumă maĭ mare cu desluşirĭ pentru instrucţia eĭ. Până atuncĭ s'o creştĭ la şcoală cu copiĭ din sat.

— Da, doamnă.

— Să'ĭ puĭ numele Jeana, fără alt nume.

— Da, doamnă.

— Imĭ făgădueştĭ să aĭ grije de dînsa?

— Ca de o copilă a mea.

— Bine.

Ducesa strecură în mâna ţărănceĭ un fişic cu napoleonĭ şi'ĭ zise:

— Bentru ca să aĭ de cheltuială pe drum. Du'te!

Va urma

acum fiind neputincios, nu maĭ poate face nicĭ bine nicĭ rĕŭ.

Preşedintele, mulţumind adunăreĭ de oboseala ce a pus în lucrărĭ, declară sesiunea închisă.

In acelaş timp un vênt puternic intrând prin sală i-a împrăştiat pe toţĭ în atmosferă.

Sufletele din Purgator

Poveste Spaniolă

Era o dată o biată bĕtrînă săracă care avea o nepoată pe care o crescuse cu cea maĭ mare îngrijire şi pe care o ţinuse tot închisă în casă. Pe biata bĕtrînă o mihnea grozav că nu ştia ce o să i se întâmple nepoateĭ sale dupe ce va murĭ ea. Aşa că se ruga vecinic luĭ Dumnezeŭ ca să 'ĭ trimită nepoatei un bărbat bun.

Bĕtrina sluja la o cârciumăreasă care avea, printre alţĭ muşterĭ, un Indian foarte bogat căruia i se întîmplase o dată să zică că s'ar însura dacă ar găsi o fată tênĕră cuminte, harnică şi isteaţă.

Bĕtrîna auzi vorbele Indianuluĭ. A doazi se duse la el şi 'ĭ spuse că nepoata eĭ este o comoară, un giuvàer, şi că era aşa de dibace încât pieptăna pasĕrile în zbor.

Cavalerul rĕspunse că voia s'o cunoască şi că o să vie s'o vază mâine.

Baba alergă acasă, spuse nepoatei ca să reguleze prin casă şi că mâine să se gătească, să se facă frumoasă, fiind-că o să vie un mosafir.

Când veni cavalerul a doa zi, întrebă pe fată dacă ştie să toarcă.

— Ea să nu ştie să toarcă? zise mătuşa. Toarce o furcă până aĭ bea un pahar cu apă.

— Ce aĭ făcut? zise nepoata după ce plecă cavalerul care 'ĭ lăsase treĭ caere de in ca să le toarcă. Ce aĭ făcut? Nu ştiĭ că nu ştiŭ să torc?

— Aide! Aide! nu 'ţĭ face inimă rea şi întîmple-se ce-o vrea Dumnezeŭ! zise bĕtrîna.

— In ce încurcătură m'aĭ pus! zise nepoata plângênd.

— Bagă de seamă că trebue să torcĭ aste treĭ caere fiind-că d'aci atîrnă viitorul teŭ! zise bĕtrîna.

Fata se duse seara în camera eĭ foarte mîhnită şi începu să se roage şi să se închine sufletelor din purgator la carĭ ţinea foarte mult. Pe cand se ruga ea i se arătară treĭ suflete, foarte frumoase, înbrăcate în alb, Sufletele acestea 'ĭ ziseră că să nu aibă nicĭ o frică, că ele aŭ s'o ajute ca s'o răsplătească pentru rugăciunile eĭ şi luă fie-care câte un caer şi cât aĭ clipi din ochĭ toarseră inul cât firul de pĕr de subţire.

A doua zi, când veni cavalerul, încremeni vĕzênd atâta dibăcie unită cu atâta iuţeală.

— Nu spusesem eŭ Măriĭ Voastre? zicea mătuşica plină de bucurie.

Cavalerul întrebă pe fată dacă ştie să coase.

— Ea să nu ştie? zise mătuşica cu mândrie. E în stare să coasă o cămaşe aşa de repede cât aĭ mânca o cireaşă.

Cavalerul îĭ lăsă atuncĭ pînză pentru treĭ cămăşĭ şi se întîmplă şi acum ca şi în ajun şi tot aşa pe urmă când aduse Indianul o jiletă pentru ca s'o coase ea în gherghef. Numaĭ seara când se ruga biata fată cu maĭ mult foc sufletelor din purgator, acestea i se ărĕtară iar şi unu din ele îĭ zise:

— Nu'ţĭ fie frică; brodàm noĭ jileta, însă cu o condiţie.

— Ce condiţie?

— Să ne pofteştĭ la nuntă.

— Va să zică o sa mĕ mărit?

— Da, cu Indianul acela bogat.

Şi aşa se'ntîmplă; fiind-că a doua zi când vĕzu Indianul jileta aşa de frumos cusută în gherghef în cât părea că nicĭ nu fusese atinsă şi aşa de frumoasă că'ţĭ lua ochiĭ, zise mătuşiĭ feti că vrea să ia pe nepoata sa de nevastă.

Mătuşica începu să joace într'un picior de bucurie, însă biata fată se mihni.

— Ce o să mi se întîmple când o vedea bărbatul meŭ că nu ştiŭ să fac nimic?

— Lasă! fiĭ liniştită! sufletele din purgatoriŭ carĭ te-aŭ ocrotit tot-d'a-una aŭ să te ajute şi d'aci încolo! zise baba.

Se hotărî nunta. In ajun, mireasa se duse înaintea unuĭ tabloŭ care înfăcişa sufletele din purgator şi le poftì la nuntă.

In ziua nunţiĭ, tocmaĭ când eraŭ toţĭ la masă, intrară deodată treĭ babe aşa de urite încât Indianul rĕmase cu gura căscată. Una avea un braţ prea scurt pe când celălalt era aşa de lung că atingea pămîntul; alta era cocoşată şi tot corpul îĭ era pocit şi a treia avea ochiĭ maĭ rotunzĭ de cât un rac şi maĭ roşiĭ de cât o pătlăgică roşie.

— Vaĭ de mine! ce sunt ciumile astea? zise ginerele.

— Sînt nişte mătuşĭ ale tati pe carĭ leam poftit la nuntă, respunse mireasa.

Ginerele, care era bine crescut, se duse la ele şi le dete scaune şi le poftì să şadă la masă.

— Spune'mĭ pentru ce aĭ un braţ aşa de scurt şi celălalt aşa de lung? întrebă el pe cea d'întîĭ.

— Fiule, fiindcă am tors prea mult! rĕspunse baba.

Indianul se sculă şi se duse lângă mireasă şi'ĭ zise:

— Aleargă îndată de pune furca şi fusul pe foc şi să nu te vĕd vre-o dată că torcĭ!

Peurmă întrebă pe a doa pentru ce este cocoşată şi aşa de pocită?

Fiule, mĕ vezĭ aşa fiindcă am cusut prea mult pe gherghef.

Indianul făcu numaĭ doĭ paşĭ până la mireasa luĭ şi'ĭ zise:

— Numaĭ de cât să puĭ gherghefu pe foc şi nicĭ o dată să nu te vĕd că brodezĭ.

Insfîrşit o întrebă şi p'a treia pentru ce'ĭ eraŭ ochiĭ aşa de deschişĭ şi aşa de roşiĭ?

— Fiule, fiindcă i-am tot rotit în cap şi fiindcă am ţinut prea mult plecat capul pe cusătură.

Indianul zise neveşteĭ sale:

— Să ieĭ acele şi aţa şi să le aruncĭ în puţ şi să ştiĭ că în ziua când te voiŭ vedea cu acul în mână, cer îndată divorţul; fiindcă omul cu minte se pildueşte din relele altora.

I. S. Spartali.

Desbaterile Parlamentare

SENAT

Şedinţa de la 12 Decemvrie 1890.

Şedinţa se deschide la orele $2^1/_2$, sub preşedinţia d-luĭ general Florescu.

Prezenţĭ 94 d-nĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. G. Mârzescu cere să se grăbească publicarea şedinţelor sf. Sinod din sesiunea Noembre, avînd a face o interpelare.

Se citeşte proectul de lege pentru reeunoaşterea societăţĭ de ajutoare pentru încendiaţĭ.

CAMERA

Şedinţa de la 12 Decemvrie 1890

Şedinţa se deschide la orele 12 şi 45 sub preşedinţa d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Prezenţĭ 120 D-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obişnuite.

Se intră în ordinea zileĭ.

D. C. C. Dobrescu îşĭ continuă discursul început aseară.

D-sa rĕspunde la acuzarea adusă de D. I. M. K. Epureanu, cum că partidul liberal n'a făcut nimic pentru şcoală şi arată că, de la 1865—76 bugetul instrucţiuneĭ publice a crescut cu 200,000 leĭ, pe când de la 1877—1882, sub liberalĭ, a crescut cu maĭ bine de $7^1/_2$ milioane.

După statistica oficială, sunt 508,767 copiĭ de ţĕranĭ în etate de a urma cursul primar şi din aceştia abia s'a înscris a cincea parte şi 88 de miĭ aŭ urmat cursurile până la finele anuluĭ. Dintre aceştia aŭ fost promovaţĭ numaĭ 60 de miĭ.

Din aceste ţifre rezultă cât maĭ este de făcut pentru instrucţia rurală. In 1889 numaĭ o mie de copiĭ de ţĕranĭ aŭ absolvit cursul primar.

Obligativitatea învĕţămîntuluĭ, prevĕzută în Constituţie, nu se poate pune în practică din multe pricinĭ: lipsa de localurĭ de şcoală, mizeria ţĕranuluĭ, superstiţiile, etc.

La 1883 s'a luat iniţiativa uneĭ reforme a învĕţămîntuluĭ rural. Proiectul D-luĭ Aurelian, ministrul de atuncĭ, a fost destul de bun; dar consiliul general l-a modificat în rĕŭ.

Oratorul critică toate defectele de care suferă departamentul instrucţieĭ publice.

D-sa ia pe rînd toate şcoalele şi arată cât de mult maĭ este de făcut pentru dînsele.

Şedinţa se suspendă.

La redeschidere, D. Menelas Ghermani depune un proiect de lege pentru anularea maĭ multor credite, rĕmase neîntrebuinţate din exerciţiul trecut.

D. Maiorescu depune şi d-sa un proect de lege.

D. C. C. Dobrescu urmează.

D-sa abordează chestiunea şcoalelor reale şi de meseriĭ.

Doreşte ca atât la sate, cât şi la oraşe să se găsească un numĕr suficient de comercianţĭ, industriaşĭ şi agricultorĭ culţĭ.

De asemenea, crede că ar fi de mare folos înfiinţarea uneĭ şcolĭ politehnice.

Venind apoĭ la cestiunea bacalaureatuluĭ, oratorul îl numeşte o rană a învĕţămîntuluĭ şi declară de nenorocită dispoziţia ministerială care acordă dreptul de a da certificate valabile pensionatelor private pentru bacalaureat.

Această disdoziţie, după D-sa, compromite instituţia bacalaureatuluĭ.

D. Dobrescu închee la orele 3 şi jum. propunênd un amendament, prin care se exprimă dorinţa de a se face în învĕţămînt reformele necesare.

D. G. Tocilescu propune un amendament pentru înfiinţarea uneĭ facultăţĭ de ştiinţe politice şi administrative.

Maĭ propun amendamente D-niĭ: Tocilescu, G. D. Teodorescu, Cernătescu şi Nădejde.

D. Maiorescu combate amendamentele, carĭ se resping.

Paragraful 8 se votează.

Se citeşte paraful 9 (Magistratura).

D. Tocilescu critică modul cum a fost aplicată inamovibilitatea magistratureĭ.

Şedinţa se ridică la orele 5.

ULTIME INFORMATII

Recomandăm studenţilor şi în special studenţilor din Iaşĭ articolul care va apare în prima coloană a ziaruluĭ nostru de mâine.

Primăria Comuneĭ Bucureştĭ a afişat următoarea Publicaţiune:

In vederea declaraţiunilor făcute de maĭ mulţĭ fabricanţĭ de pâine din capitală, că cu începere de la 16 Decembre curent vor ridica preţul pâineĭ şi al jimbleĭ ce d-lor pun în consumaţiune, şi pentru ca populaţiunea capitaleĭ să nu sufere din această ridicare de preţurĭ, Primăria, în temeiul art. 66 al. 10 din legea comunală, publică spre generală cunoştinţă că a luat dispoziţiunĭ ca în fie-care zi, cu începere din arătata zi de 16 Decembre curent, cel maĭ têrziŭ la orele 6 dimineaţa, să se pună în vînzare la locurile indicate maĭ jos, pâine şi jimblă de bună calitate, în greutate de câte un chilogram exact bucata fabricată la Manutanţa comunală de la Colintina şi cu preţurile următoare:

20 (douĕ-zecĭ) banĭ chilogramu pâine.

25 (douĕ-zecĭ şi cincĭ) banĭ chilogramu jimbla.

Locurile unde se va depune jimbla şi pâinea sunt:

Primăria, Hala Griviţa, Hala Amza, Piaţa S-tu Anton, Hala Ghica şi Piaţa 13 Septembre.

Alegerile comunale de la Slatina, Focşanĭ şi Piteştĭ, care fuseseră contestate, s'aŭ confirmat.

Sâmbătă, Româniĭ din Ardeal carĭ se află în capitală, vor da un banchet deputaţilor: I. Grădişteanu şi Valerian Urseanu, carĭ aŭ ridicat în Cameră cestiunea suferinţilor îndurate de fraţiĭ de dincolo.

Dunărea şi Oltul aŭ venit atât de marĭ că aŭ debordat şi în furia lor aŭ luat multe animale.

Pe lângă Turnul-Măgurele şi satele vecine, apele curg la o distanţă de doĭ şi treĭ chilometri de matca lor.

Guvernul va susţine la alegerea colegiuluĭ II de Ilfov pentru Cameră, candidatura D-luĭ Andreĭ Popovicĭ.

Posesoriĭ de locurĭ cu case de pe moşia Statuluĭ Lupeştĭ, pe care se află Capitala (o însemnată parte din Dealul Spireĭ), carĭ voiesc a rescumpăra embaticul la care sunt supuse acele locurĭ, pot face cererea conform art. 62 din legea vînzăreĭ bunurilor Statuluĭ şi rescumpărăreĭ embaticurilor, care zice:

Preţul rescumpărăreĭ va fi darea anuală originară a embaticuluĭ saŭ otaşniţeĭ înmulţită cu 20; iar pentru viĭ, înmulţită cu 15.

Vor beneficia de această cerere şi aceĭ carĭ vor fi făcut ministeruluĭ cererea de rescumpărare în urma termenuluĭ prevĕzut la art. 71 al legeĭ de la 12 Aprilie 1881, şi carĭ cererĭ nu vor fi deja aprobate de minister în momentul promulgăreĭ acesteĭ legĭ.

Dacă darea consistă în producte saŭ diferite alte materiale, se va face media atât a producţiuneĭ cât şi a preţuluĭ cu care s'a vîndut în ceĭ treĭ anĭ din urmă, şi acest preţ se va lua de bază pentru calculul preţuluĭ rescumpărăreĭ după distincţiunile de maĭ sus.

In nicĭ un caz preţul rescumpărăreĭ viilor nu va putea covârşi valoarea uneĭ proprietăţĭ a soluluĭ.

Preţuirea se va face de comitetul permanent şi un delegat al Ministeruluĭ agricultureĭ, industrieĭ, comerciuluĭ şi Domeniilor.

Generoşiĭ donatorĭ aĭ EforieĭSpitalelor Civile, de sigur că făcênd donaţiunile lor, aŭ avut de scop a uşura multe suferinţe. In acest scop s'a stabilit un uz ca în toate iernile să se dea un mic ajutor de lemne la femeile sĕrace. Iarna a sosit şi Eforia nu se gândeşte că singura speranţă a acelor femeĭ este în acele câte-va bucăţĭ de lemne pe carĭ le capătă; Eforia nu se îngrijeşte să ajute pe nenorocitele sĕrmane, carĭ îndură mizeria timpuluĭ, căcĭ D-niĭ Eforĭ aŭ foc în sobă şi nu ştiŭ ce e mizeria.

Puţină grabă în a da acest ajutor sĕrmanilor n'ar strica din partea Eforieĭ.

Consiliul judeţuluĭ Ilfov a votat suma de 10,000 leĭ pentru a se tipări, la Gotha, harta judeţuluĭ Ilfov, lucrată de inginerii judeţuluĭ.

Aflăm că — contrariŭ înştiinţăreĭ publicate de unele ziare — listele de înscriere ca membriĭ aĭ *„ligeĭ pentru unitatea culturală a Românilor“* nu se vor închide Vinerĭ la 1, ci vor fi deschise până la 8 seara, când se va începe şedinţa adunăreĭ generale, la care vor lua parte toţĭ ceĭ înscrişĭ pe liste.

Adunarea se va ţine la Universitate, Vinerĭ la 8 ore.

Planul Domnuluĭ architect Maimarol va fi modificat puţin în ce priveşte oare-care dimensiunĭ a unor camere şi aceasta dupe sfatul d-lor architecţĭ de Joli şi Vollet.

Domnul Prim-Procuror Sfetescu a făcut erĭ perchiziţiunĭ la maĭ multe case de bancă, carĭ ţin spre vînzare losurĭ.

Am spus în unul din numerile trecute, că suprefectul plăşeĭ Piteştĭ, din judeţul Argeş, D. I. Gr. Rătescu, ar fi bătut pe un comerciant Stan Ionescu, din comuna Găvana.

Aflăm acum că, în urma ancheteĭ făcute de procuror, s'a constatat că suprefectul nu a bătut pe nimenĭ, ci nişte sătenĭ se bătuseră între dânşiĭ.

Mişcare în magistratură:

D. M. Paleologu a fost numit procuror general pe lângă curtea de apel din Bucureştĭ;

D. At. Atanasovicĭ, consilier la aceeaşĭ curte;

D. Al. D. Mimi, procuror;

D. I. Stambulescu, judecător de instrucţie;

D. D. Florescu, judecător;

D. D. O. Suţu, supleant la tribunalul Ilfov;

D. A. Marinescu-Iliad, substitut la trib. Vlaşca;

D. N. N. Bibescu, substitut la trib. Râmnicul-Sărat.

Senatul a votat ierĭ, şi următoarele proiecte de legĭ:

a) Pentru recunoaşterea spitaluluĭ Elisabeta Doamna din Galaţĭ, ca persoană civilă;

b) Pentru înfiinţarea maĭ multor taxe în comuna Sinaia;

c) Pentru recunoaşterea calităţeĭ de persoană morală comitetuluĭ pentru ajutorul incendiaţilor şi inundaţilor.

Amintim membrilor societăţeĭ Preseĭ că astă-seară e continuarea şedinţeĭ de Sâmbătă 8 Decemvrie.

Ni se cere inserarea următoarelor rîndurĭ:

In ziua de 7 Decemvrie a. c. Curtea de apel din Capitală secţia a III-a, cu toată convingerea stabilită de vinovăţia indivizilor carĭ aŭ calomniat pe d-ra Iulia Abraham din Giurgiu, 'ĭ a achitat, stabilind puterea lucruluĭ judecat.

Numaĭ dupe terminarea recursuluĭ făcut în Casaţie se va face o dare de seamă detailată, asupra acesteĭ afacerĭ ce acum un an organul d-luĭ Epurescu „Solidaritatea“ într'un moment de nervositate o intitulase: „Crima de la biserica Catolică“!!!

TEATRE-CONCERTE

Teatru Naţional, azĭ Joĭ 13 curent, *Mândrie şi Amor.*

Teatru Bulevard reprezentaţie de Fantochme.

Coloseul Oppler reprezentaţiĭ variate în fie-care seară.

Opticoscopul Plastic, (casa Steiner strada Academieĭ). Vederĭ din America şi din Spania.

Tipografia Modernă Grigorie Luis. Strada Academieĭ 24.